

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-11- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS 2002 M. BIRŽELIO 4 D. NUTARIMO NR. 821 IR 2004 M. BALANDŽIO 16 D. NUTARIMO NR. 442 PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus (toliau – Nutarimų projektai):

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 821 projektas);

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 16 d. nutarimo Nr. 442 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams, Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms, Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, agentūroms ir Europos investicijų bankui“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 442 projektas).

Nutarimo Nr. 821 projektas

Pagal 2025 m. birželio 17 d. priimto Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir II skyriaus papildymo devintuoju skirsniu įstatymo Nr. XV-286 (toliau – Įstatymas) nuostatas, nuo 2026 m. sausio 1 d. nealkoholiniai saldinti gėrimai (toliau – saldinti gėrimai), turintys pridėtinių cukrų, kurių kiekis 100 ml gėrimo viršys 2,5 g, arba saldiklių, įskaitant gėrimams paruošti naudojamus koncentratų, bus apmokestinami akcizais.

Kartu Įstatyme nustatyta, kad nuo akcizų atleidžiami saldinti gėrimai, prarasti dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, jeigu tai įrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, taip pat dėl nuo asmens nepriklausančių priežasčių (prekių sunaikinimo dėl realizacijos terminų pasibaigimo, nusikalstamos trečiųjų asmenų veikos ir kt.) negrįžtamai prarasti ar visiškai sunaikinti saldinti gėrimai, jeigu asmuo gali pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

Pažymėtina, kad šiuo metu įrodymų, kad akcizais apmokestinamos prekės prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, negrįžtamai prarastos ar visiškai sunaikintos, pateikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 821 „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo įgyvendinimo“, (toliau – Aprašas) nustatoma bendra tvarka, kada akcizais apmokestinamos prekės laikomos prarastomis dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, negrįžtamai prarastomis ar visiškai sunaikintomis, ir įrodymų, kad nurodytos aplinkybės susidarė, pateikimo tvarka. Todėl Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma patikslinti nutarimo preambulę, siekiant įtvirtinti, kad ši bendra tvarka būtų taikoma ir saldintiems gėrimams.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Įstatymo nuostatas Vyriausybė įgaliota nustatyti saldintų gėrimų praradimo pripažinimo tvarką tik tais atvejais, kai šie gėrimai prarandami dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, o dėl kitų praradimo ar sunaikinimo atvejų tvarka jau įtvirtinta pačiame Įstatyme (t. y. jeigu asmuo gali pateikti tai patvirtinančius dokumentus), Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma papildyti Aprašo 1 punktą, siekiant nustatyti, kad Aprašas netaikomas nustatant, kada saldinti gėrimai laikomi negrįžtamai prarastais ar visiškai sunaikintais dėl nuo asmens nepriklausančių priežasčių.

Nutarimo Nr. 442 projektas

Informacija apie asmens duomenų tvarkymą skelbiama adresu <https://finmin.lrv.lt/lt/asmens-duomenu-apsauga>

Budžetinė įstaiga

Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius

Tel. +370 5 239 0000

El. p. finmin@finmin.lt

<https://finmin.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288601650

Siekiant nustatyti vienodą akcizų ir pridėtinės vertės mokesčio lengvatos taikymo saldimams gerimams tvarką, Nutarimo Nr. 442 projektu siūloma pakeisti Pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams, Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms ir Europos Sąjungos įstaigoms taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 442 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams, Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms, Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, agentūroms ir Europos investicijų bankui“, (toliau – Taisyklės) 3 punktą – nustatyti, kad Taisyklių 1.1 ir 1.3 papunkčiuose nurodytiems asmenims akcizų lengvata saldimams gerimams netaikoma, išskyrus atvejus, kai saldimams gerimams pridėtinės vertės mokesčio lengvata taikoma Taisyklių priedo 7 punkte nustatytais atvejais.

Kadangi priėmus Nutarimų projektus neigiamų teisinio reguliavimo pasekmių nenumatoma, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Atsižvelgiant į akcizų kitoms prekėms taikymo tvarką ir įvertinus Nutarimo Nr. 821 projekto sukeltą administracinę naštą mokesčių mokėtojams, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“, 5 punkte nustatyta administracinės naštos vertinimo išimtimi (kai nustatoma, kad įvykdyti informacinį įpareigojimą ūkio subjektui trunka mažiau nei 2 valandas per metus ir jis taikomas mažiau nei 20 ūkio subjektų, informacinių įpareigojimų sukeliama administracinė našta laikoma nereikšminga), tolesnis Nutarimo Nr. 821 projekto administracinės naštos vertinimas ir apskaičiavimas neatliekamas.

Nutarimų projektai buvo paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje, kur su jais galėjo susipažinti suinteresuotos institucijos ir visuomenė.

Nutarimų projektai neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo Nr. 821 projektas notifikuotinas Europos Komisijai Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, nustatyta tvarka.

Dėl Nutarimų projektų pranešimas Europos Komisijai, pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus netaikytinas.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimų projektai buvo pateikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, asociacijai „Investors' Forum“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai ir Lietuvos prekybos įmonių asociacijai.

Asociacija „Investors' Forum“, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija ir Lietuvos prekybos įmonių asociacija pastabų nepateikė. Užsienio reikalų ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimų projektų neturėjo. Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabas ir dalį Teisingumo ministerijos pastabų atsižvelgta. Teisingumo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

Nutarimų projektus parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. +370 604 59 101) Netiesioginių mokesčių skyriaus (patarėja, laikinai atliekanti skyriaus vedėjo funkcijas, Jolanta Poškevičienė, tel. +370 690 32 021) vyriausioji specialistė Lina Kažemėkienė (tel. +370 690 31 968).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimų projektai ir jų lyginamieji variantai, 6 lapai.
2. Derinimo pažyma, 4 lapai.
3. Atitikties lentelė, 7 lapai.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas